

Sygn. akt: I Ns 77/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2019 roku

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Banaszewska
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Monika Nalewajk

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2019 roku w Szczytnie na rozprawie,

sprawy z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. Inspektorat w S.,

z udziałem R. M., J. M. (1), B. Z., A. Z. (1), T. W., B. M., M. M. (1), M. M. (2), A. M. (1), E. Z.

o stwierdzenie nabycia spadku po J. M. (2)

postanawia:

stwierdza, że spadek po J. M. (2), synu E. i I., zmarłym dnia 05 kwietnia 2016 roku w S., ostatnio stale zamieszkałym w S., na podstawie ustawy nabyli z dobrodziejstwem inwentarza:

- siostra A. Z. (2), nazwisko rodowe M. (córka E. i I.) – w 1/5 części,
- brat L. M. (syn E. i I.) – w 1/5 części,
- siostra T. W., nazwisko rodowe M. (córka E. i I.) – w 1/5 części,
- brat R. M. (syn E. i I.) – w 1/5 części,
- siostrzenica M. M. (1), nazwisko rodowe M. (córka W. i B.) – w 1/5 części

Sygn. akt I Ns 77/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. Inspektorat w S. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po J. M. (2) zmarłym dnia 5 kwietnia 2016 roku. Jako uczestników postępowania wnioskodawca wskazał rodzeństwo zmarłego tj. siostry: T. W., B. M. i brata R. M..

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że jako wierzyciel zmarłego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy w łącznej wysokości 13.710,37 złotych, ma interes prawny w uzyskaniu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. M. (2).

Sąd postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2018 roku na podstawie art. 510 § 2 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania: M. M. (1), M. W., J. M. (1), A. M. (1), B. Z., E. Z., A. Z. (1).

Sąd ustalił, co następuje:

J. M. (2) zmarł 5 kwietnia 2016 roku w S., gdzie bezpośrednio przed śmiercią mieszkał. W chwili śmierci był kawalerem, nie miał dzieci. Rodzice J. F. M. E. i I. nie dożyli otwarcia spadku po J. M. (2). J. M. (2) miał 6 rodzeństwa: L. M., A. M. (2), A. M. (3), T. W., B. M., R. M..

Brat J. F. M. M. (3) zmarł 30 grudnia 2001 roku jako kawaler. Nie pozostawił zstępnych.

Brat J. F. M. M. (3) zmarł 26 listopada 2017 roku. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z M. M. (2) i miał 2 dzieci: J. M. (1), A. M. (1).

Siostra J. A. Z. zmarła 14 kwietnia 2016 roku. W chwili śmierci była rozwiedziona i miała 3 dzieci: A. Z. (1), B. Z., E. Z.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 3, zapewnienie spadkowe k. 29-29v – nagranie 00:02:26-00:17:26, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 4, odpisy skrócone aktu urodzenia k. 5, k. 6, odpis skrócony aktu zgonu k.57, k. 5 akt I N 311/17, k. 3 akt I Ns 111/17)

Siostra zmarłego B. M. w dniu 15 lipca 2016 roku złożyła do Sądu wniosek o przyjęcie od niej oświadczenia o odrzuceniu spadku po bracie J. M. (2). Oświadczenie złożyła przed Sądem na rozprawie w dniu 19 października 2016 roku. B. M. ma córkę M. M. (1).

(dowód: zapewnienie spadkowe k. 29-29v – nagranie 00:02:26-00:17:26, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 58,

J. M. (2) nie sporządził testamentu.

(dowód: zapewnienie spadkowe k. 29-29v – nagranie 00:02:26-00:17:26

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 925 k.c., spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku. Innymi słowy nabywają prawa i obowiązki spadkowe w związku ze zdarzeniem jakim jest śmierć spadkodawcy. Nabycie to następuje z mocy samego prawa i dotyczy wszystkich osób, które należą do kręgu dziedziczących wskazanych w ustawie. Jak wynika natomiast z art. 926 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. J. M. (2) nie pozostawił testamentu, dlatego też powołanie do spadku po nim nastąpiło z mocy ustawy.

Stosownie do przepisu art. 931 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadął, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych. W myśl przepisu art. 932 k.c. w braku zstępnych spadkodawcy powołani są do spadku z ustawy jego małżonek i rodzice. Udział spadkowy każdego z rodziców, które dziedziczy w zbiegu z małżonkiem spadkodawcy, wynosi jedną czwartą całości spadku. W braku zstępnych i małżonka spadkodawcy cały spadek przypada jego rodzicom w częściach równych. Jeżeli jedno z rodziców spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadął, przypada rodzeństwu spadkodawcy w częściach równych. Jeżeli którekolwiek z rodzeństwa spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku pozostawiając zstępnych, udział spadkowy, który by mu przypadął, przypada jego zstępnym. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału między dalszych zstępnych spadkodawcy.

J. M. (2) był kawalerem i nie miał dzieci. Na moment otwarcia spadku po nim nie żyli jego rodzice oraz brat A. M. (2). Żyli wtedy jeszcze brat spadkodawcy L. M. oraz siostra spadkodawcy A. Z. (2). Okoliczność, że L. M. i A. Z. (2) nie żyli już w chwili wydawania przez Sąd postanowienia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym nie wpływa na zdolność ich dziedziczenia po bracie. Decydującą bowiem dla oceny praw do spadku jest chwila otwarcia spadku, a więc moment śmierci spadkodawcy oraz obowiązujące w tym czasie przepisy.

Nabycie przez spadkobiercę praw i obowiązków spadkowych następuje w związku ze zdarzeniem jakim jest śmierć spadkodawcy. Nabycie to następuje z mocy samego prawa i dotyczy wszystkich osób, które należą do kręgu dziedziczących wskazanych w ustawie, przy czym spadkobiercą może być jedynie osoba fizyczna żyjąca w chwili otwarcia spadku (art. 927 k.c.), a nie w chwili wydania orzeczenia przez Sąd stwierdzającego nabycie spadku. Pozostawanie przez spadkobiercę przy życiu w chwili otwarcia spadku stanowi podstawową przesłankę zdolności do dziedziczenia tj. nabycia praw i obowiązków wchodzących w skład spadku. Powyższe oznacza, że spadkobierca dziedziczy spadek, jeśli dożył chwili otwarcia spadku, chociażby następnie zmarł.

Żadne z rodzeństwa spadkodawcy nie zrzekło się dziedziczenia po nim i żadne z nich nie zostało uznane na niegodnych dziedziczenia po J. M. (2). Spośród rodzeństwa spadkodawcy jedynie B. M. złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po J. M. (2).

Stosownie do art. 1012 k.c. i art. 1015 k.c. spadkobierca może spadek odrzucić, przy czym oświadczenie takie może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak takiego oświadczenia jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku (art. 1020 k.c.).

Zgodnie z art. 932 § 5 k.c. jeżeli którekolwiek z rodzeństwa spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku (odpowiednio jeśli dożyło otwarcia spadku i złożyło oświadczenie o odrzuceniu spadku) pozostawiając zastępnym, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego zastępnym. B. M. złożyła w przewidzianym terminie oświadczenie o odrzuceniu spadku. Jej jedyną córką jest zaś M. M. (1).

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 932 § 4 i 5 k.c. stwierdził nabycie spadku po J. M. (2) na podstawie ustawy przez rodzeństwo, które dożyło otwarcia spadku po spadkodawcy i nie złożyło oświadczeń o odrzuceniu spadku po wymienionym oraz przez siostrzenicę spadkodawcy – córkę B. M., która w terminie ustawowym złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku. Udziału w spadku po J. M. (2) spadkobiercy nabyli w częściach równych tj. po 1/5.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć uczestniczce postępowania E. Z. z pouczeniem o apelacji,
3. przedłożyć za 14 dni lub z apelacją

S., 11 marca 2019 roku